

Aika: 10.3.2023 klo 8.15-10.15

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala,
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti, 2. vpj. 26-27 §
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala,
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi, 1. vpj.
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Piiparinen Pauli	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä, 26-29 §
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteri	sihteri, TKS

Kutsutut:

Ikonen Anna-Kaisa	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Nikkilä Maria	tietohallintojohtaja	Tampere, 28 §
Alakoski Jani	tietohallintojohtaja	Ylöjärvi/kehyskunnat, 28 §
Lippo Antti	kehittämispäällikkö	TKS, 29 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

27 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
28 § SEUDULLINEN TIETOHALLINTO, TILANNEKATSAUS.....	4
29 § ASUKASKYSELYN TULOKSET	5
30 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022	9
31 § YHTYMÄKOKOUKSEN KOOLLE KUTSUMINEN.....	12
32 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT.....	13
33 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET	14
34 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	15

27 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Rakennesuunnitelman päivitys, tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen käynnistyminen	Valmistelu jatkuu työsuunnitelman ja saadun ohjauksen mukaisesti	TKS
EU:n biodiversiteettistrategia ja ennallistamisasetus	Ympäristöministeriö valmistelee asetuksen sisältöön muutosehdotuksia, joita voi toimittaa ministeriöön.	Kunnat
TEPA24-uudistus, keskustelu	Kunnat jatkavat asian valmistelua.	Kunnat

Liitteet:

Muistio 10.2.2023

28 § SEUDULLINEN TIETOHALLINTO, TILANNEKATSAUS

	Kuntajohtajakokous 10.3.2023
Päätösehdotus:	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan merkitä tilannekatsauksen tiedoksi.
Päätös:	
Liitteet:	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Käsittelyvaiheet:	Asia käsitellään seutuhallituksessa?
Perustelut:	Tietohallintojohtaja Maria Nikkilä Seudullisessa tietohallintoyhteistyössä keskeisimmät teemat ovat yhteisen tietohallintostrategian ja perustietotekniikkakilpailutuksen valmistelut. Seutustrategian toimeenpano-ohjelmassa linjattu seudullinen tietohallintostrategia on tarkoitus valmistella kevään 2023 aikana. Kuntajohtajakokouksen keskusteltavaksi tuodaan strategiatyön keskeiset linjaukset sekä työltä toivotun lopputuotoksen muoto. Perustietotekniikan kilpailutuksessa on käynnistynyt nykytilan kuvaamisen ja tavoitetilan määrittelyn projekti. Osana määrittelytyötä on tarkoitus myös kartoittaa ja kehittää seudullisia toimintamalleja. Ensimmäiset kilpailutukset on tarkoitus käynnistää vuoden 2023 aikana ja ne jatkuvat vuodelle 2024. Hankinta on strategisesti ja taloudellisesti merkittävä, nykyisen sopimuksen vuosittainen arvo on noin 7 miljoonaa euroa. Tietohallinnon seudullinen johtoryhmä on käsitellyt myös SeutuVa-raamo-hanketta ja linjannut sen jatkosta. Tietohallintojohtaja Maria Nikkilä selostaa asiaa kokouksessa. Tietohallintojohtaja Jani Alakoski on kutsuttu kokoukseen.

29 § ASUKASKYSELYN TULOKSET

	Kuntajohtajakokous 10.3.2023
Päätösehdotus:	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan merkitä asian tiedoksi ja käy keskustelun tulosten hyödyntämisestä seutus suunnittelussa ja mahdollisista lisäselvitystarpeista.
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet:	
Käsittelyvaiheet:	Asia käsitellään seutuhallituksessa.
Perustelut:	Kehittämispäällikkö Lippo

Seudulla asuu varsin tyytyväisiä asukkaita turvallisilla asuinalueillaan. Huomiota tulee kiinnittää alle 40-vuotiaiden heikentyneeseen asumistyytyväisyyteen, ja kehittää erityisesti pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteita sekä monipuolistaa asunto- ja huoneistokantaa asuinalueiden sisällä. Seudun asukkailta tulee myös isot odotukset vehreän ja turvallisen metropolin vaalimiseen ja hyviä ideoita sinivihreän teeman kehittämiseen.

Historiassaan toinen seudullinen asukaskysely toteutettiin 1.12.2022-8.1.2023. (Ensimmäinen kysely toteutettiin kaksi vuotta aikaisemmin.) ”Suuri asukaskysely” toteutettiin verkkokyselynä ja sitä markkinoitiin mm. maksetulla Facebook ja Instagram mainoksella, sekä seututoimiston viestinnässä ja asiantuntijoiden verkostoissa. Kyselymainos näkyi myös kahden viikon ajan Nyssen näytöillä. Kyselyyn saattoi vastata suomen lisäksi ensimmäistä kertaa myös englanniksi. Vastauksia saatiin 5005 (vuonna 2021 noin 1800 vastaajaa).

Vastaajien joukossa tilastollisesti yliedustettuina ovat mm. naiset (72% vastaajista), korkeasti koulutetut (67% vastaajista korkeakoulututkinto) ja vanhemmat ikäluokat (vastaajien mediaani-ikä 51 v.). Siksi tulosten yleistettävyyteen tai tilastolliseen merkittävyyteen tulee suhtautua varauksin.

Vastaajien lukumäärä kunnittain:

Kangasala	376
Lempäälä	390
Nokia	300

Orivesi	145
Pirkkala	342
Tampere	2983
Vesilahti	150
Ylöjärvi	253

Asukaskyselystä nousevien ilmiöiden tarkastelu seutustrategian ja MAL-teemojen kautta (keskeiset nostot)

Vahvuuksia, joita tulee myös vahvistaa

- Asukastyytyväisyys omaan asuinalueeseen on varsin hyvällä tasolla, seututasoinen NPS=42. Omalle asuinalueelleen arvosanan 9-10 (asteikolla 0-10) antaa 50% asukkaista.
- Asuinalueiden vahvuuksia ovat ulkoilu- ja virkistysalueet ja koettu turvallisuus (91% vastaajista arvioi molemmat vähintään melko hyväksi)
- Sopivankokoisuus, kiireettömyys, koettu turvallisuus ja vähäinen eriytymiskehitys erottautumistekijöinä pääkaupunkiseudusta.
- Monimuotoinen ja monipuolinen seutu kykenee tarjoamaan olosuhteita monimuotoiselle väestölle ja heidän tarpeilleen. Kukin asukasprofiili ja elämäntapa löytyy seudulta kotipesän, mutta yksittäisen kunnan on vaikea miellyttää kaikkia.

Ehkäistävä / ratkaistava tulevaisuudessa

- Seudullinen joukkoliikenne koetaan laatu- ja palvelutasoltaan epätasapainoiseksi. Asukkaiden kokemus ratikan myötä huonontuneista vanhoista bussiyhteyksistä haastaa toiminnallisen seudun dynamiikan ja seudun tavoitteet joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvusta, etenkin jos asukkaiden toiveet lähijunan kehittämisestä eivät toteudu. Asuinalueiden pyöräilyolosuhteet arvioidaan heikommaksi kuin kävely- ja autoiluolosuhteet, mikä osaltaan voi vaikeuttaa kulkutapaosuuksien kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Joukkoliikenteen ja pyöräilyolosuhteiden määrätietoinen kehittäminen tukisi myös seudun vetovoiman rakentamista erityisesti koulutettujen nuorempien ikäluokkien suuntaan.
- Muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvilla on huonot kokemukset yksikielisistä palveluista ja heidän asukastyytyväisyys yleisesti on selvästi heikompi. Seudun muuttovoitosta jo neljännes tulee maahanmuuttajista. Siksi vieraskielisten tarpeiden selvitys ja käyttäjälähtöinen palvelumuotoilu tulee ottaa suunnittelussa vahvemmin agendalle.
- Tampereen keskustan tuntumaan parille alueelle keskittyvät turvallisuushaasteet heikentävät muuten erinomaiset arviot saavaa koettua turvallisuutta.

- Asukastytyväisyys on hieman heikentynyt kahdessa vuodessa. Elinvoimaisen seudun ja väestönkasvun kannalta kriittisten väestöryhmien (perheen perustamisikäiset ja maahanmuuttajat) asukastytyväisyys on selvästi heikentynyt ja on alhaisempi kuin muilla väestöryhmillä. Vastaavasti vanhempien sukupolvien NPS on parantunut kahdessa vuodessa. Kyselyn tulosten valossa (1982-94 syntyneiden) millenniaalien sukupolvi kokee vanhempiin ikäluokkiin verrattuna asuinalueen pyöräilyolosuhteet heikommaksi, kokee tarvitsevansa lisää tilaa seuraavan muuton yhteydessä (erityisesti lapsettomat parit) ja kokee osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet muita sukupolvia heikommaksi. Lisäksi he nostavat ilmastotyön ja pyöräilyn ympärivuotiset olosuhteet kehitysteemoina vanhempia sukupolvia tärkeämmiksi. Muita tekijöitä on tarpeen tutkia tarkemmin.
- Vesistöjen roolin vahvistaminen lumovoimatekijänä ja veden äärelle pääsyn lisääminen mm. saunoja, julkisia laitureita ja muita vesielämyksiä lisäämällä.
- Lähimaaseudun roolin tutkiminen ja kehittäminen vahvemmin osaksi kaupunkiseudun identiteettiä, urbaanin Tampereen kehystä ja asukkaiden hybridikulttuureja ja –arvoja. (vrt. meren ja saariston rooli Turun seudulla)
- Yhtiömuotoisen rivi-, pari- ja erillistalotuotannon lisääminen ja kasvavaan kysyntään vastaaminen. Laadukkaan ja asukaslähtöisen asuntotuotannon lisääminen, jotta voidaan vastata myös positiivista maksukykyä omaavien markkinakysyntään.
- Asuinalueiden sisäinen asuntotarjonta muuttuvissa elämäntilanteissa arvioidaan osin melko huonoksi (poikkeuksena 1960-70 – lukujen lähiöt) ja ilman rakennus- ja huoneistokannan monipuolistamista uhkana on segregaaation vahvistuminen.

Uudet viestit seudun asiantuntijoille

- Sini-vihreän ympäristön nostaminen seutustrategian keskiöön näyttää tulosten valossa oikealta valinnalta. Se on myös asukkaiden valinta seudun tärkeimmäksi kehittämisteemaksi. Asukkaiden toiveissa teemaa vahvistetaan lisäämällä pääsyä veden äärelle ja ulkourheilumahdollisuuksia sekä vaalimalla vehreää maata. Puskiaisten oikaisun mahdollinen toteutuminen ja muun kasvun kohdistama paine viherrakenteeseen heikentävät mielikuvaa vehreästä metropolista ja seutulaisten luottamusta vehreän ympäristön vaalimiseen.
- 28-40 –vuotiaiden (millenniaalit) heikompaan asuinalueeseen sidottuja asukastytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä tulee tutkia tarkemmin.
- Asuinalueiden koettu turvallisuus on erinomaisella tasolla ja yhtä vahva vahvuus kuin lähialueen luonnon ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet.

- Liikenteen meluhaasteet näyttävät hieman parantuneen, poikkeuksena Pirkkalan selvästi huonontunut tilanne
- Oman asuin- ja lähialueen pyöräilyreitit koetaan huonommaksi kuin kävely- ja autoilureitit
- Asukkaiden kokemus osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista on polarisoitunut. Korkeampi koulutustaso korreloi kokemuksen kanssa. Sukupolvista heikoin kokemus on millenniaaleilla.
- Noin 60% asukkaista kokee itsensä sekaliikkujaksi liikkujaprofiililtaan. Seuraavaksi yleisen profiili on autoilija sen helppouden takia (noin 25% vastaajista).
- Positiivista ja negatiivista maksukykyä omaavia asukkaita on lähes yhtä paljon. Vieraskielisissä vastaajissa positiivista maksukykyä omaavia asukkaita on suhteellisesti enemmän kuin suomea äidinkielenään puhuvissa.
- Pandemia on vaikuttanut noin viidennekseen asukkaista ja heidän asumisratkaisuksista. Noin 6% vastaajista kertoo muuttaneensa isompaan asuntoon. Noin 21% vastaajista muuttaisi seuraavaksi nykyistä suurempaan asuntoon. Kaikki seudun kunnat näyttävät hyötynneen pandemian vaikutuksista asumiseen ja elämiseen omilla tavoillaan ja erityisyyksillään.

Kehittämispäällikkö Antti Lippo esittelee kokouksessa tuloksia läpi tarkemmin graafien avulla ja mm. vertailemalla tuloksia vuoden 2021 kyselyn tuloksiin.

30 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022

	Kuntajohtajakokous 10.3.2023
Päätösehdotus:	Seutujohtaja Nurminen: Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan merkitä tilinpäätöksen tiedoksi, saattaa tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi, saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi.
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Liitteet:	Kuntayhtymän tilinpäätös 1.1.–31.12.2022
Käsittelyvaiheet:	Asia käsitellään seutuhallituksessa 29.3.2023
Perustelut:	Seutusihteeri Pohjonen 27.2.2023

Seutuhallituksen on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma ja tase liitetietoineen, talousarvion toteutusvertailu ja toimintakertomus.

Vuoden 2022 talousarviossa oli yhteensä 12 toiminnallista tavoitetta jaettuna Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian teemoihin: Lisää kilpailukykyä, Kasvulle kestävä rakenne sekä Hyvinvoiva yhteisö. Tavoitteista 8 toteutui kokonaan (66,7 %), osittain toteutui 4 tavoitetta (33,3 %). Kokonaan toteutumatta ei jäänyt yhtään tavoitetta. Kaikkiaan toiminta onnistui hyvin.

Jäsenkunnat resursoivat seutuyksikköä maksuosuuksilla. Näiden lisäksi jäsenkunnat panostavat työskentelyyn seututyöryhmissä, joiden jäsenet seutuhallitus nimittää kuntien johtavista viranhaltijoista ja asiantuntijoista. Seutuyksikön perusresursointi ja hankemääräraha on rahoitettu kokonaisuudessaan kuntien maksuosuuksilla.

Monen vuoden jälkeen maksuosuuksiin toteutui maltillinen korotus vuonna 2022. Seutuyksikön kautta organisoitavan seutuyhteistyön laajuus on noin 1,1 M€, joka on 2,7 euroa/kaupunkiseudun asukas.

Jäsenkuntien maksuosuudet ovat toteutuneet omistajaohjauksen ja talousarvion mukaisina.

Kuntien maksuosuuksien kehitys 2020-22

	TP2020	TP 2021	Muutos % 2019-2020	TP 2022	Muutos % 2020-2021
Yhteensä	1 015 100	1 015 100	0,0	1 135 000	11,8
Kangasala	82 529	82 136	-0,5	91 861	11,8
Lempäälä	60 461	60 628	0,3	67 948	12,1
Nokia	87 351	87 448	0,1	98 312	12,4
Orivesi	24 024	23 604	-1,7	25 687	8,8
Pirkkala	50 462	50 576	0,2	56 470	11,7
Tampere	612 893	613 777	0,1	687 262	12,0
Vesilahti	11 446	11 224	-1,9	12 453	10,9
Ylöjärvi	85 934	85 708	-0,3	95 107	11,0

Talousarvio vuodelle 2022 oli laadittu tulojen ja menojen osalta tasapainoisena. Talous toteutui suunnitellusti ja seutuhallituksen päätösten mukaisesti. Tilinpäätös näyttää n. 178,53 euron ylijäämää.

Kuntayhtymän tuloksen muodostuminen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021

	2022	2021
Toimintatuotot	1 443 656,99	1 558 804,61
Toimintakulut	1 443 108,79	-1 520 358,53
Toimintakate	548,20	38 446,08
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	13,42	12,08
Korkokulut	-383,09	-113,80
Vuosikate	178,53	38 344,36
Tilikauden tulos	178,53	38 344,36
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	178,53	38 344,36

Kuntayhtymä on kansallisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) teemaverkoston vastuuorganisaatio. MAL-verkosto, jatkoi toimintaansa vakiintuneen mallin mukaisesti. Työllä tuetaan jäsenyhteisöjen MAL-työn integraatiota ja ilmiöpohjaista suunnittelua. Verkostossa oli jäseninä vuonna 2022 yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, LVM, Traficom, Väylä, ARA ja Kuntaliitto.

MAL-verkostolla ei ole vaikutusta jäsenkuntien maksuosuuksien toteutumiseen vaan MAL-verkoston rahoitus koostuu edellä mainittujen jäsenten maksuosuuksista ja hankerahoituksesta.

Tilinpäätöksessä esitetään, että tilikauden ylijäämä 178,53 euroa siirretään oman pääoman tilikauden ylijäämä/alijäämätilille.

31 § YHTYMÄKOKOUKSEN KOOLLE KUTSUMINEN

Kuntajohtajakokous 10.3.2023

Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

että yhtymäkokous kutsutaan koolle 21.6.2023 klo 14.00 ja

että kokouskutsun antaa seutuhallituksen puheenjohtaja.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Käsittelyvaiheet: Asia käsitellään seutuhallituksessa 29.3.2023

Perustelut: Perussopimuksen 4 §:n mukaan yhtymäkokous päättää

1. valitsee kuntayhtymän hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä nimeää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
2. hyväksyy kuntalain säädösten mukaisesti kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvion sekä sen yhteydessä taloussuunnitelman,
3. päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä, tuloksesta, toimintakertomuksesta, vastuuvapauden myöntämisestä ja tarkastuslautakunnan ehdottamista toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheita,
4. hyväksyy tarkastussäännön ja hallintosäännön
5. valitsee kuntayhtymän tarkastuslautakunnan sekä nimeää lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan
6. valitsee JHTT-yhteisön tai yhden JHTT-tilintarkastajan ja hänelle varalle JHTT-tilintarkastajan
7. päättää muista seutuhallituksen esittämistä asioista

Perussopimuksen 6 §:n mukaan yhtymäkokouksen kokouskutsu on vähintään 14 vuorokautta ennen kokousta lähetettävä jäsenkuntien kunnanhallituksille.

32 § MUUT JA TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtaja:

Kaupunkiseudun seutuyhteistyötä on esitelty Oulun seudun kuntajohtajille Teams-kokouksessa.

Seutuyhteistyöhän saapuu tutustumaan Lappeenranta-Imatran seudun kuntajohtoa 28.3.2023.

Kuntajohtajat:

33 § SEURAAVAN KOKOUKSEN OHJELMOINTI JA TULEVAT KOKOUKSET
9.50-10.15

Vuoden 2023 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

10.2.,

Joukkoliikenteen kehityskuva ja ratakapasiteettiselvitys tilannekatsaus
Rasun tavoitteiden toteaminen ja kokoamisvaiheen tilanne/teema-
kartta 1

Suurten kaupunkiseutujen työvoimatarpeet (MDI-selvitys)

24.2. BT:n miniseminaari klo 14.00 alkaen

10.3.,

Tietohallinto

Asukaskyselyn tulokset

Tampereen kaupunkiseudun maahanmuuton tilannekuva

Tilinpäätös 2022

24.3., HUOM kokouksessa otetaan KJK:n ryhmäkuva

Sopeutuva kaupunkiseutu, tilannekatsaus

Seudulliset tietotarpeet ja raportit

6.4., (Kiirastorstai)

RASUn koonti, teemakartta 2

Joukkoliikenteen kehityskuva hyväksyntä

Ratakapasiteettiselvitys

21.4.,

RASUn koonti teemakartta 3

Tietohallintostrategia

5.5, BT:n valmistelu

19.5.(helatorstai 18.5.), Peruuntuu?

RASUn koonti, teemakarttojenyhteensovitus = luonnos

Liikenteen tilannekatsaukset esim.

automaatio,

keskustat ja turvallinen liikkuminen,

pyöriteiden laatuinventoinnit,

KÄPY toimeenpano, tilannekatsaus

TA 2024-raamikeskustelu

31.5. YHTEISKOKOUS SH JA KJK

RASUn luonnos

TA2024 raami
2.6.,
RASUn luonnos, lausunnoille
Turun kuntajohtaja kokous

16.6.

Heinäkuussa ei kokouksia

~~11.8.~~, (kuntajohtajapäivät?)

25.8.,
RASUn lausunnot ja ehdotus SH:lle ja kunnille
MAL-sopimusseuranta

7.-8.9.
Työ- ja seminaarimatka

22.9., 6.10., 20.10. (syysloma), 3.11., 17.11., 1.12., 15.12.

34 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN
10.15